

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Hirdetések árszabás szerint TELEFON 14 SZ.	Főszerkesztő ZSUPANSZKY LYUBOMIR Főmunkatársak KISS GYULA	Felelős szerkesztő BERKOVITS MÁRK BERCSÉNYI JÓZSEF	Megjelen vasárnap Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyed évre 2 K
--	--	--	--

Karácsony.

(V.L.) Karácsony miszteriuma a két ezredév szinte betekintethetetlen lusztruma felé tart és ha akármennyire sajogjuk is a huszadik század erkölcsi sülyedését, látva a karácsony ünnep-táji készülődéseket, megihletve a karácsony csodásan átfőrmáló hangulatától, merjük mondani, hogy a hitelesség és a mártírok korában se lehetett nagyobb ennek a poetikus ünnepnek varázsa. Nagyobb nem, de egyetemesebb semmiesetre se. Ma öt világ-résznek születik Megváltója és millió kétkedő, a szkepszis által most, megnyomorított ember hajlik a betlehemi jászol felé. Kicsoda hódítása ez a karácsony kétévezredes mithoszának!

A keresztény hitnek első századaiban naiv, minden erkölcsi ráhatásra hajlékony embertömeget a valóságban látott martirium vont e tiszta erkölcsi eszménybe és megigazulásba; ma a racionális korszellem áramlatában, a könnyen kezünkbe eső könyvek, filozófiai rendszerek, a salakos életküzdelmek és piszkos önzés korában, midőn leválik lelkünkéről minden hangulat, kihül szívünkéből a költészet és a mindenben való kétely fogát hideg józansággal: micsoda bűvös erő, mely a karácsony ünnepében van, hogy ez

sikerrel megharcol az élet minden köznapiaságával és a szabadgondolkodót egyszerre odavezérli a Jézushoz, aki jászolban született. Rosszak vagyunk, de még nem vagyunk elveszve. Még van ünnepünk és van hangulatunk. Az életben kavarghatnak az atheizmus zavaros eszmeáramlatai, időnként odasodorhat az élet ez eszmeáramlat közelébe: de van megtisztulás, van megtérés, mert mikor karácsony éjén megszólal a harang, milliók szívében gyűl életre az élő hit, hogy az emberiségnek — hiszen anynyira szüksége van erre — megszületik megváltója. Ez a fenyőgalyas karácsony, e szent oltárának a karácsony miszteriumának! Alatta állván, a költővel mondjuk: „Gyermek vagyok, gyermek lettem újra.“ És akiknek és akikért kigyul a fenyőgalyakon a karácsonyi fény, — azok annyi hitet, derűt, költészetet, megindulást hoznak be naiv csodálkozásuk és örömmel, hogy mindent feledve e tiszta, e szép percekben. Az élet vihara, küzdelme, a gondja, a lélek megtelik valami édes, megnevezhetlen boldog enyhülettel és a karácsonyi mithosz varázslatában vagyunk! Mi kár, hogy a hétköznapiasság e kivételes, ez ünnepi érzésből oly hamar kizavar. De mindegy! Érezzük bár pillanatokra ezt az érzést, lelkünknek szárnyakat, izmainknak új

erőt adott. Micsoda üresség, micsoda sivárság, micsoda boldogtalanság, aki a karácsonyi mithosz ez ünnepi hangulatát sohasem érezte.

Betlehem táján a Libanon és Antilibanon déli lejtőin a karácsony éjjelén birkapásztorok legeltették nyájaikat, ámbár ott is suba kell a hűvös éjjelen. Ezek a pásztorok égi sugalat által tanítva, — ez is egyik szép legendája a karácsonynak, — így köszöntötték egymást: „Békesség a földön a jóakaratu embereknek!“

Ez a karácsonyéji pásztorköszöntés hangozzék ma, némuljon el viszály és gyűlölség. Szeressük egymást. S így emberekké válva, kívánjunk egymásnak boldog karácsonyt!

HIREK

T. olvasóinknak és munkatársainknak boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk.

— **Dr. Deák Béla** kulai ügyvédet Bács-bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága a f. hó 23-án tartott vármegyei közgyűlésen egyhangulag és nagy lelkesedéssel vármegyei főügyészé választotta. Ezzel a választással a vármegye egy jeles erőt nyert, azonban Kula közszeretében álló fiát veszíti el, akitől még joggal sokat várhattak. Dr. Deák Béla aránylag fiatalon kerül a főügyészi állásba, melynek bizonyára díszere fog válni. Amint Kula községe szeretettel kíséri el őt új állásába, úgy reméljük, hogy az új főügyész sem feledkezik meg szülőföldjéről.

Az öreg gulyás.

Irta Eötvös Károly

Van egy képem a Képzőművészeti Társulat teli kiállításán. Ott van valahol a tizenkettedik teremben. Nem is én festettem, nem is engem ábrázol, meg se vettem, mégis az én képem.

Van egy ifju, hajadon urnő, a ki még kis lány, de már nagy művésznő. Ismerik a nevét, akik ismerik a mai magyar képzőművészet.* Istenadta lángelmével, sors és születésadta független vagyonnal a színek költészetének engedi át ábrázoló szellemét. Főöslegesen játék serdülő lányok részére.

Ez a művésznő valahol megpillantotta az én gömbölyű tarfejemet. S jó műtárgyat talált benne. S le is festette volna nagy kedvvel és türelemmel, ha én tudtam volna „ülni“ nagy kedvvel és türelemmel. De kárpótolta magát. Fogott Törtelen egy öreg gulyást, beédesgette műtermébe, megtanította „ülni“ s lefestette én helyettem. És az én számomra. Ez az én képem. Azt gondolta a művésznő mindegy az. Öreg gulyás: öreg politikus: Mindegyik nyáját terelget. Pedig mégse mindegy. Mert az öreg gulyás nyája szót fogad, még ha bogázzik is. Másként van az öreg politikusnál.

*Schlésinger Magda a bájos, ifju művésznő, Schlésinger Samu történelmi birtokos s vendéglátó és művészkedvelő derék magyar gazda leánya.

Ott gubbaszt az öreg gulyás aranyos ráámában a falon. Napsütötte fekete-barna arcán egyel sincs több redő, mint amennyi egy öreg gulyást megillet. Szemeiben még eleven tűz csillog, vastag bajusza még ki van fenne keményen. Kalapját már nem vágja félre, de arcát még gondosan borotválja s öreg korára még fogaiból is megtakarított annyit, amennyi a pörköltöz szükséges.

- Hány éves kend öreg gulyás?
- Találja el kegyelmed.
- Hatvan.
- Az is voltam valamikor.
- Hetven.
- Az is voltam már régen.
- Nyolcvan.

Tavaly nyáron találkoztam vele künt a legelőn.

Tehát nyolcvan éves az öreg gulyás. Szép kor, szép idő, kivált ha még keményen pődrött bajusz is jár veje.

Mosolyog az öreg. Mosolyában jólelkűség s egyúttal kis ravaszság is leskelődik ránk. Bámulom a művészt, mikor az arc színein és vonalain elém tud állítani egy egész lelket, egy egész jellemet a maga ezer indulatával.

A hősnek, az elkeseredettnek, a dühöngőnek, a kacagónak, az irigynek, a lelkesülőnek, a haldoklónak, a részegnek, a nagy indulatok emberének csak egy arca van. Az arcvonások szövétének egyetlen változata élénk állítja azt a jellemet a művész színei-

nek segélyével. De mit csinál a művész ott, a hol mindennapi egyszerű lelket egymásnak ellenmondó határozott indulatokkal kell egy arc keretében élénk állítani?

Az öreg gulyás arcán ravaszság van. Tehát lelkében is ravaszság van. Nyolcvan éves életének egész jellemében ott kell lenni a ravaszágnak. Ha ott nem volna: hol vette volna a művész?

Nem az a ravaszság, melyet Csemegi a büntető törvénybe iktatott. Mely az előtte állót, vele beszélőt e gondolattal illeti: Mid van, a mit elcsaljak tőled? Az öreg gulyás ravaszága némán szól, de így szól: Hátha nem is olyan derék legény kigyelmed, amilyennek első pillanatra látszik? Hátha én nem hiszek el mindjárt mindent amit kegyelmed állít? Hátha én jól megnézem azt, a mit megakarok látni? Hátha én nem azt látom, amit nézek s nem azt nézem, a mit látok? Hátha nekem nem lesz jó a tápézn? Hátha én nem tartom addig a zsákot, míg meg nem nézem, mi van felöntve a garafra? — Ne félj, meg nem csallak, de nem is bizd el magad, hogy engemet megcsalsz.

Ime az öreg gulyás ravaszága.

Harcban a születéssel, harcban az étellel, a nyomorúsággal, betegséggel, harcban az asszony és gyerek éhes gyomorával és meztelen testével, harcban nyolcvan éves koraival s öregség sulyával: bizony a vén gulyás régen elpusztult volna ravaszság nélkül. Nagy erő és nagy erény van az ő ravaszságában.

— **Eljegyzés főispánunk házában.** Raisz Sándor, Zombor sz. kir. város főkönyvelője, eljegyezte ifj. Vojnits István megyei főispánunk Ilonka leányát.

— **Eljegyzés.** Vadócz Lajos iparos Topolyáról, eljegyezte Török Ilonkát, Lasser János nevelőleányát Kulán.

— **Választás a vármegyénél.** A pénteki megyegyűlésen Radits Aladár, volt kulai szolgabíró és palánkai járási főszolgabíró árvaszéki ülnökké választott.

— **Második gyógyszerár Ujverbászon.** A vármegye pénteki közgyűlése elhatározta, hogy az Ujverbászra kérelmezett második gyógyszerár felállítását pártolólólag felterjeszti a miniszterhez.

— **Felhívás!** A betegsegélyző e hó 28-ig elszámolandó; vasárnapot kivéve, minden d.u. és este lehet fizetni. *Ipartestület.*

— **Kulai ovodák karácsonyi ünnepélyei.** F. hó 22-én d.u. fél 4 órakor a csatornán-inneni I. és 23-án délután 3 órakor a csatornán-tuli II. kisdudodában folyt le nagyszámu és diszes hallgatóság előtt a kicsinyek öröme: a karácsonyi ünnepély. Szép, sőt nagyon szép volt mindkettő! Azok az apró csöppségek oly derekasan megelégedtek, hogy nemcsak a szülők, hanem még a kényesebb kritikának is eleget tettek bátor és ügyes fellépésekkel. Óvónőink igazán nagyszerűen értik a dolgukat! Ők tudják, hogy nem siránkozással, hanem tettel lehet a néppel az annyira gyűlölt ovodát megkedveltetni. Erre bizonyosság az a sok örömköny, mely a hallgatóság szemében ragyogott a „kedvencek“ egy-egy sikerült mondásán. Az egyes szereplőkre már nem emlékszünk, de jó volt mind. A karácsonyest című darabban Blantz Annus különösen kivált a mama szerepében s ezért külön dícséretet is érdemel. De dícséretet érdemelnek derék óvónőink: Milla Mariska és Váryné Deák Nella is, akik nagy szorgalmukkal és tudásukkal ismét megmutatták, hogy a kis fizetésemelést ugyancsak kiérdemelték. A nagyközönség nevében köszönetet mondunk szorgalmukért és még sok ily sikert kívánunk nekik!

— **Szemző Gyula főispán ünnepeltetése.** A bajai társadalom mintegy 300 tagja politikai pártkülömbőség nélkül ünnepi lakomát rendezett Szemző Gyula főispán tiszteletére. A főispánt tündetőleg ünnepelték abból az alkalomból, hogy a városi tisztújítást politikai pártszempontokon felül állva, minden párt megelégedésére intézte.

— **Segélyezések.** A kulai I. temetkezési-egylet a kezelése alatt levő 200 K „Deák alapítvány“ kamatait 8—8 K-t Plattner János vak és Gászó Sándorné szül. Jelének Anna rokkant tagoknak adta ki.

— **Tombola estély.** A f. hó 26-án (karácsony másnapján) a Hungáriában rendezendő táncdal egybekötött tombola estélyre tisztelettel meghívja Halász János vendégl. s. Kezdeté 8 órakor. Nyeremények: 25 amó 10 terno, 5 quatero, 3 quintero, 2 tombola, 1 juxtombola. Egy tombolajegy ára: 30 fill.

— **Meghívó.** A kulai iparos dalárda 1911 január 1-én a Hungáriában, részben a Rokkant iparosok alapja jávára műkedvelő előadással egybekötött táncvigalmat rendez, melyre a t. címet és becses családját meghívja. Beléptidj: 1—3 sor 2 K, 4—6 sor 1-60 K, 7—8 sor 1-20 K, állóhely 1 Kor. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók Krámer Márton urnál, a dalárda elnökénél.

— **A kulai ipartestület kezelése alatt álló „Rokkant alap“ kamatait 65 K, perselypénzt 8-40 K és a gyűjtésből befolyt 72-10 Kor. összesen 145-50 K Mahr Antal, özv. Erntner Józsefné, özv. Halacker Edéné, özv. Hellenberger Borbála, özv. Hengl Lajosné, özv. Bognár Andrásné, özv. Varaly Imréné, özv. Szabó Józsefné, özv. Szauzer Ignácné, özv. Szalay Istvánné, Trebitser József és Mari, özv. Zwipp és Pécsi Böheim Mari rokkant iparos és özvegyek, valamint Dinnyész Ferenc testületi szolga között osztatta ki, fejenként 9-70—9-70 K. Az adományok kimutatását a jövő számba hozzuk.**

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte Kozma Dezső feketehegyi jegyzőt, édesanyja özv. Kozma Lajosné szül. Kiss Zsófia f. hó 12-én 80 éves korában elhunyt. Temetése 14-én volt óriási részvét mellett Feketehegyen. A család a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy felejthetetlen legjobb anya, nagy- és dédanya özv. Kozma Lajosné szül. Kiss Zsófia urnó életének 80-ik évében f. hó 12-én d.e. 11 órakor rövid sulyos szenvedés után jobblétre szenderült. A megboldogult hült teteme dec. 14-én d. e. 9 órakor fog a bácsfeketehegyi temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Bácsfeketehegy, 1910 december 12. Legyen nyugalma csendes, emléke áldott! özv. Silling Károlyné szül. Kozma Livia, Kozma László, Kozma Krisztina férj. Kovács Gyuláné, Kozma Géza, Kozma Pál, Kozma Béla, Kozma Dezső gyermekei, menyei, unokái, dédunokái.

— **Uj plebános.** A földmívelésügyi miniszter, mint kegyúr, a szondi plebánosi állásra Lithvay Péter zombori hitoktatót és káplánt nevezte ki. A kinevezést a kalocsai hatóság is megerősítette.

— **Uj vasut a megyében.** A csantavéri helyiérdekű vasut műtanrendőri bejárása e hó 20-án tartott meg és a közforgalomnak át is adott.

† **Nagyidők tanuja.** F. hó 11-én helyezték örök nyugalomra id. Dudás György kulai szücsmestert, aki 83 évet élt. Az elhalt, mint 48-as honvéd küzdötte végig a szabadságharcot és Guyon tábornok táborában részt vett a feketehegyi, szenttamási és titeli ütközetekben. Temetése a legnagyobb csendben és egyszerűen folyt le, noha mint volt honvéd, nagyobb végtiszteletet érdemelt volna. Az elhunytban Dudás Sándor kolozsvári és Dudás Márton kulai szücs-mesterek atyjukat veszítették és gyászolják. Áldás emlékére.

— **Haláleset.** Sulyos csapás érte Steiner Lipót volt petrőci nagykereskedőt, jelenleg szabadkai magánzót. Neje ki jótékonyaságáról volt ismeretes f. hó 22-én Szabadkán, ahová csak rövid idő előtt költöztek, hirtelen elhunyt. Temetése f. hó 23-án nagy részvét mellett ment végbe Szabadkán. A mélyen sujtott család a következő gyászjelentést adta ki: Steiner Lipót fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy forrón szeretett neje Steiner Lipótné szül. Löbl Rozália, életének 61-ik, boldog házasságának 40-ik évében, f. hó 22-én éjjel 1 órakor jobblétre szenderült. Hült teteme f. hó 23-án d.u. 2 órakor fog a gyászházból (VI. Petőfi-utca 58) az örök pihenésnek átadatni. Szabadkán, 1910 dec. 22-én. A felejthetetlen elhunytat siratják: Adél férj. Dr. Vécsei Jenőné, Paula férj. Freund Árminné, Kálmán, Marcel gyermekei. Dr. Löbl Zsigmond, Löbl Adolf, Károly, Fülöp, Szél Samu, Dr. Szegő Lajosné sz. Löbl Flóra, Dr. Szél Manó, László József testvérei. Steiner Kálmánné sz. Weisz Giza menyé. Dr. Vécsei Jenő, Freund Armin vejei. Freund Margit, Zoltán, Ernő, Steiner Mariska, Klárka unokái.

— **Elhunyt gyógyszerész.** Szkenderovits Simon gyógyszerész, Reidel János kucorai postamester veje, f. hó 18-án reggel 4 órakor életének 48. évében elhunyt Kucorán. Temetése f. hó 19-én d.u. volt nagy részvét mellett.

— **Bizottsági tagok választása Zomborban.** Zombor sz. kir. városban e hó 22-én folytak le a törvényhatósági bizottsági tagválasztások. A megválasztott 26 bizottsági tag közül 23 nemzeti munkapárti.

— **Tűz.** Mult vasárnap d. e. fél 10 órakor kigyulladt Krausz Mátyás kulai asztalosnak a Kinizsi-utcában levő házában a gyaluforgács, mely a házhoz épített felszerben volt felhalmozva. Szerencsére, a tüzet rögtön észrevették, s mielőtt nagyobb kárt tehetett volna eloltották. A tűz keletkezésének oka eddig ismeretlen. Kár jelentéktelen.

— **Orvosválasztás.** Bácsalmásközösgben az üresedésben levő községi orvosi állásra Pápa Arnold dr. pozsonyi kórházi orvost választották meg.

Mert a ravaszság csunya dolog, ha valakit megejteni készül, de szép dolog, ha megvédi azt, a mit a sors és a rossz ember elakar ragadozni. Okosság és kötelesség ilyenkor a neve.

S volt erre a vén gulyásnak alkalma a hosszú életen keresztül.

Ime, most vertek ki eléje egy nyolchetes borjut. Nem legel az istenadta. Csak áll, csak feltartja a fejét, csak elbődül egyszerűen, csak néz arrafelé, a hova legrövidebb uton visszakivánczol. Anyja tejéhez, melyet most vettek el tőle: kisebb testvéreijéhez, kikkel összeszokott; az udvarbeli csatangolóshoz és a szérűskertbeli legelőhöz, mely jobban megfelel az izlésének. Az öreg gulyás első pillanatra észreveszi, hogy a borju megugrani készül. Vagy haza fut s ő kap ki miatta, vagy elkodorog s ő ad számot róla. Minő körmönfont ravaszsgal kell a borju szándékát megelőzni s a bojtárt, ebet ugy állítani, hogy mire a borju érett megfontolás után elkezdene a futását, akkorra utját állják mindenfélől. Mert ha egyszer már megindul — paripa se vágat jobban, mint ő kelme.

Pedig hát ez csak egy rugott borju volna, a ki az ő elméjét próbára teszi. Hát még a ceglédi, abonyi, nagykőrösi vásárban mennyi okos emberrel kell megtilódnia, míg szürét, kalapját, dolmányát, csizmáját, minden göncét beszerzi, tehéncékét eladja, ujat vesz helyette, borját rávallja a mészárosra,

vagy a pesti zsidóra s asszonyoknak, gyermeknek, lánynak minden vásári dolgát eligazítja?

Asszony! Hejh, az asszony régen ott porlad már a történelmi temetőben. Sirhalmát is elegyengette már az idő, fejfája is régen elkörhadt, de az öreg gulyás azért odatalánna még éjszaka is. Nagyon jól emlékszik örökös nyugvóhelyére, pedig bizony ritkán látja. Virágot sem hord oda, a pázsitot sem öntözgeti, mindszentek napján lámpát se gyújt az örök alvó fejéhez, de öreg szíve még nem korhadt el egészen s benne még mindig nyílik a halványuló emlékezetnek szerény kis kakukfű virága. Ezt a virágot nagyon szerette a boldogult s ez nyílik a sirhalm körül is. Tudja jól, mert ha mikor vásárra megy: ott vezet el az ut a temető mellett s ha egyszer nem, másszor csak betekint a temetőbe. Dolga ugyan nincs ott, de mégis csak betekint, mintha nógatná valaki.

— Hát aztán jó asszony volt — ez az Istenben boldogult?

— Minden vasárnap tisztát adott, gyerekeknek, házi jószágoknak gondját viselte, szomszédolni nem volt kenyeré, az ebédet meg pontosan kihozta s míg fiatalok voltak, el időzött nálam egy két óráig mindennap. Most is élne szegény, ha a Berkiné komaasszony virasztásánál át nem fázott volna. Kolerás idő is járt, ágyának esett,

nem is kelt fel többé. Azóta is eszembe jutott egyszer másszor, hogy az abonyi orvosnak mégis meg kellett volna mutatni, de olyan gyorsan elgyalázta a betegség, nem lehetett kocsira tenni. Így volt biz az! Nyugodjék békével!

— De kegyelmed más menyecskét is meg-meg nézett hamis szemmel?

Az öreg gulyás komoly képet mutat erre a hiábavaló beszédre. Nem is felel rá semmit. Az asszony halála után soha sem jutott ilyesmi eszébe. A mi pedig valamikor volt, az még már nagyon régen volt, mikor a kocséri Jenei Vicát megkedvelte. Szemre való lány volt, csakhogy nagyon pajkos lány volt. Nem ijedt meg a csintalanságtól, maga is csintalan jókedvű volt. El is vette volna, ha az Isten ugy rendelte volna. De egyszer az abonyi vásáron két forintos sali kendőt vásárolt. Idres-bodros széle csak ugy röpködött a karesu derekán. Nyolcz forint volt a bojtárnak esztendei bére: mit csináljon ő sali kendős lánnyal? Beszéltek is utóbb a szép Vicáról Kara-Jenőbe ahova feleségül vitték. De az öreg gulyás azóta se látta, nem volt arra járója se neki se a gulyának.

Pedig hát akkor még volt a gulyának elég mezeje.

Törteltől Abony alá lehetett hajtani. De ez még semmi. A Gerje folyásán három egész nap lehetett teregetni a gulyát arra

— **Körvadászat.** A verbászi vadásztársaság élén Kiss Gyula elnökkel, f. hó 21-én igen sikerült körvadászatot rendeztek, melyen Szelle Róbert szegedi tankerületi igazgató és Popovits Sebő megyei főlevéltárnok is részt vettek. Kuláról is 10 vendég vett részt a vadászon, melyen mintegy 140 nyúl esett és néhány fogoly is. Este barátságos halvacsora volt az óverbászi kaszinó helyiségében, melyen a kulaiak teljes számban részt vettek. A kulaiak nevében Berkovits Rezső mondott köszönetet a verbászi vadásztársaság tagjainak, kiemelve, hogy a társadalmi téren kell keresni a két község közt azt az összhangot, melyet a multban a helyi politika megzavart. Végül Kiss Gyulát, mint a társaság elnökét éltette. Kiss Gyula válaszában arra buzdította a kulai vadászokat, hogy alakítsanak vadásztársulatot, mert a kulai határ 24 ezer holdján, kellő felügyelet mellett, nagyon szép vadászokat lehetne rendezni. Végül a kulai vadászokat és köztük az új vadászokat éltette. Kugler Béla Kula község jegyzője annak a reményének adott kifejezést, hogy sikerülni fog Kulán vadásztársulatot alakítani és a határt jó vadászterületté alakítani, (mert bizony most sok üzletszerű vadász alaposan kilötte a vadat) és akkor viszonyozhatjuk a verbászi vadásztársak meghívását. Ezután több sikerült humoros felköszöntő hangzott még el és a társaság az éjfél óráig a legjobb hangulatban kitarott.

— **Meghívó.** Az óverbászi ifjúsági társaság f. hó 26-án Kohl-féle kaszinó özszes termében táncmulatságot rendez, melyre t. címet és b. családját meghívja a rendezőség. Belépődíj 1 K. Családjegy 2 K.

— **Királyi elismerés egy tanítónak.** Rausnitz Jakab péterrévi tanító egy általa szerzett „Hódoló dal“-al üdvözölte a királyt 80. születésnapja alkalmából. Ő felsége a hódoló dalt elfogadta s legfelsőbb köszönetét fejezte ki azon határozata kapcsán, hogy Rausnitz szerzeménye a legfelsőbb családi hitbizományi könyvtárba fog elhelyeztetni. A király köszönetét Vojnits István vármegyénk főispánja tudatta a kitüntetett tanítóval.

— **Borzalmas szerencsétlenség.** A kálvária melletti Pázmány-sor utcája, mely a Telecskán épült, a part omlása folytán mindegyre szűkebb és keskenyebb lesz, hogy kocsival szinte veszélyes is arra járni. De nemcsak az utca, hanem az udvarok is olyan keskenyek, hogy kocsival megfordulni lehetetlen. Ennek esett áldozatul hétfőn Pásztor Antal kulai konyhakertész fogata, aki vályogott hordott a Pázmány-sor egyik házatól. Midőn az utcán megakart a kocsival fordulni — mert csak a kálvária felől lehet kocsival járni — a kocsin álló

napnyugat felé. Hire se volt a tilosnak. A nagykőrösiek pedig a város alul Tetétlenig engedhették a juhot, ökröt, csikót legelni. Nem olyan világ volt akkor, mint most. Most a tinó ha bogázik, se futhatja ki magát. Sánca, garádba, tilosba ütközik azonnal. Nem is hiszem, hogy nem én vagyok a vidéken az utolsó gulyás. Hiszen csak lesz még marha azután is, de gulyás már nem lesz többé én utánam.

— Hát ehhez a füstött képhez mit szól kegyelmed?

— Nem tudom mire vélni a dolgot. A mi jó kisasszonyunk aligha csuffá nem akart engem tenni. Pedig akár a képre nézek akár a tükörbe nézek, mindegy az. Azt mondta, üljek le előtte majd ő engem leföst. Gondoltam magamban: engem ugyan nem. De szépen is beszélt, rám is parancsolt, egy-egy pohár bor is járta: nohát Isten neki. Valami kenőcsöket addig kevergetett ide-oda, míg utóbb magamat láttam a táblán. El nem tudtam gondolni, miért tölti az idejét ilyen hiábavalóságokkal. Hiszen a kertben sétálhatna, kávét is ihatnék ezalatt. Csak azt röstellem, hogy a kopott kalapomban füstött le. Pedig van énnékem jobb kalapom is.

— De kiállítják ám kegyelmed képét Budapesten az urak előtt!

— Hallom! De hiszen én meg nem nézem. Még rám találna ismerni valaki!

Antal, a kárvallott apa legény fia vigyázatlansága folytán a két hátsó kerék legördült a parton. A legény ahelyett, hogy a lovakat előre hajtotta volna, látva a kritikus helyzetet, levetette magát a kocsirol, amely most már gyorsan gördült lefelé és magával rántotta a lovakat is a 10 ölnyi mélységbe. Mire a legény ijedségéből feleszmélt, egy nagy recsegés és a szegény állatok nyögése volt csak hallható. Kocsi és a lovak lezuhantak Kopenics János udvarába. A lovak a kocsirol estek, mely teljesen összetört. A szegény állatokat, melyek szintén összezúzták magukat, hogy ne kínlódjanak oly sokat, lelötte maga a vigyázatlan tulajdonos. Eddig a történet. Bizony ideje volna már, hogy a Pázmány-sor előtt a Telecska korláttal láttatnék el, mert most emberben nem esett kár, de az csak a véletlen, mert alul is játszhatott volna 5—6 gyerek s akkor ki viseli a felelőséget? Intő akart ez lenni: mindent a maga idejében!

— **Megható szép ünnepség** folyt le 21-én a siketnémák szegedi intézetében; u. i. ez alkalommal tartották meg a karácsonyfa ünnepséget, amely alkalommal Szeged város előkelő közönsége zsúfolásig megtöltötte az intézet termét. Az ünnepélyt ez évben is a szegedi tanítóképző növendékei rendezték következő műsorral: 1. Zsaskovsky: Dicsőségben mennyben az Istennek. . . Éneklék a tanítóképző növendékei. 2. Ünnepi beszéd. Tartja Jászay Géza apátpleb. 3. Szepes L. Az árva karácsonya. Szavalja Csukás Margit IV. éves tanítónőjel. 4. Gábor L. Karácsonykor. Elmondja Lám Ádám VIII. o. siketnéma tanuló (cservenkei illetőségű). 5. Rács. Hallok. . . Elmondja Konc Vilma VI. o. siketnéma. 6. Fohsz Ilon IV. éves tanítónőjelölt átadja a karácsonyfát. 7. Hengert József VII. o. (kiszácsi illetőségű) siketnéma tanuló megköszöni a karácsonyfát és ajándékokat. 8. Váradny Erney. Téli rege. Daljáték. Előadja a tanítóképző énekkara. Utána a siketnéma intézet igazgatója meleg szavakban fejezte ki köszönetét azoknak, kik a karácsony ünnepét néma növendékek előtt oly felejthetlenné tették, majd pedig kiosztották az ajándékokat. Kapott minden gyermek gyümölcsöket, cukrot, játékokat, tanszereket, ruhát és szebbnél-szebb egyéb kedves tárgyakat.

— **Megbicskálták a neve miatt.** Hogy mennyire szükséges egyes esetekben a név-magyarosítás — nem is szólva a nagy nemzeti célokról — azt az alábbi eset is mutatja. Van Szabadkán egy Mosttyúk József nevű kereskedősegéd, aki nagyon szeret inni. F. hó 13-án is ivogatott Mosttyúk a Szuvajcsics-féle vendéglőben, de ott ivott Kernyájszky Szvetko 21 éves mézárós is. Kernyájszky folyton bosszantotta társát a neve miatt, kérdezgetve: ha most tyúk mi lesz belőle holnap? Mosttyúk dühében

alaposan leszidta Kernyájszkyt azután el-távozott. Amaz utánna ment és el is érte az utcán, imígyen szólítva — Most még tyúk vagy, de holnap paprikás lesz belőled! Ezen összeszóalkoztak és a vége az lett, hogy Kernyájszky jól megbicskázta Józsit. A bicskázót a rendőrség vette oltalmába.

— **A kereskedelmi alkalmazottak** akciója. Teljes dicséretünk azoknak a lelkes kereskedő ifjaknak, kik keresetképtelen szak-társainak emelendő Menház tőkéje szaporítására a jótékonycélu sorsjátékot támogatják. Ugy halljuk, hogy egy estélyt óhajtanak rendezni városainkban, amelynek belépődíja között egy-egy sorsjegy közeleső váltása is tervben volna. Ezenfelül a Karácsony ünnepe alatt megalakul megyénk több helyén a kereskedő ifjak körében a Menház bizottság, a mely a népszerű sorsjegyeket fogja terjeszteni. Vázsonyi Vilmos orsz. képviselő, a kereskedő alkalmazottak egyesületének tb. elnöke a következő sorokat intézte több lelkes hölgyhöz és férfihoz: „A kereskedelmi alkalmazottak minden pártolásra méltó nemes ügyét bátor vagyok kegyes indulatába ajánlani.“ Felhívjuk a kereskedő ifjakat, hogy az országos bizottságnak ajánlják föl közreműködésüket. Iroda: Budapest, VII. Wesselényi utca 36.

— **A lebecsült vicinális.** Egy pályáőr halad a vágányok mentén Zombolya felé, mialatt háta mögött dőcög utána a vicinális. A gépész lekiált a pályáőrnek:

— Hallja kend, Pista bácsi gyűjön föl.
A pályáőr nyugodtan feleli:
— Nem löhet, most sietők!

Gabona arak: Budapesten:			
Buza	—	—	11.04
Zab	—	—	8.40
Tengeri	—	—	5.60
Kulán:			
Buza	—	—	10.10
Zab	—	—	7.30
Tengeri	—	—	4.80

JURSZIK JÁNOS KULA

Üveg, porcellán, tükör, kép és china-ezüst áru raktár

Wolframlámpák 75 százalék áram megtakarítás

Villamos Reduktorok

Kula és Verbász egyedelarusítása.

Stein Ignác szoba és cimfestő

KULA Kossuth Lajos utca

Elvállal e szakmába vágó mindenféle díszítéseket ugymint a legújabb

Kristálykövekkel kirakott festéseket kisebb vagy nagyobb munkákban a legolcsóbb árak mellett. Levélt meghívásra vidékre is megy.

Ifju Kovács J. I. Kula Ferenc-József-tér

Saját készítményü valamint elsőrangu gyári úri, női és gyermekcipők raktára

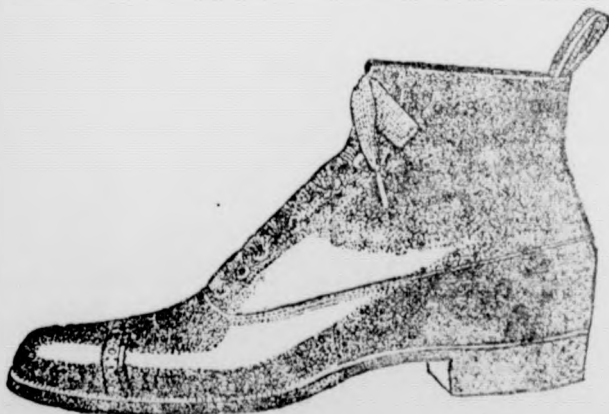
Rendelésutáni cipők a legszebb kivitelben

Rendetlen állás

Rendes állás

Rendes állásu Amerikai-cipő

Gyermeksárcipők párja 1.60 K

Névjegy és levélpapír ujdonságok; fali, heti és íróaljszat naptárak

kaphatók a Berkovits-nyomdában

Látványosság! **Klingvart Mátyás óra és ékszerüzletében** egy óriási amerikai kerék látható villamos motorral — csak úgy szórja feltűnő olcsó árban az **ujévi ajándékokat.**

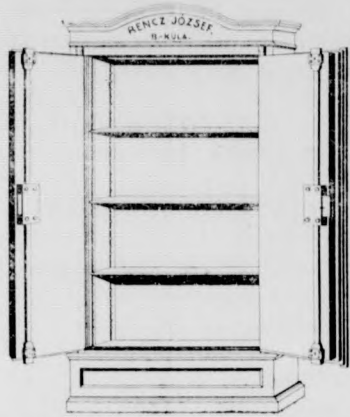
Első Délmagyarországi Rács- és Vasipar-gyár ::: Kula, Árpád-út

GYÁRT:

Kerti rácsokat
Sírkerítéseket
Rácsokat
Kerítéskapukat
Lépcsőrácsokat
Vaslépcsőket
Vasajtókat
Tetőablakokat
Tetőfelülvilágítókat
Kovácsolt idomvasablakokat

Egy új Phaeton-kocsi
helyszüke miatt olcsón eladó

Rencs József

GYÁRT:

100 koronától kezdve

**tűs- és betörésmentes
pénsszekrényeket**

Amerikai főzár, Chubb-féle ellenőrző-zár és Pasquilltolózár-szerkezettel

Mint különlegességeket kívánatra gyárt **PROTEKTOR és NOVUM sárakat**

Pénsszekrényjavításokat is elvállal

6358 sz. 910 Kula község előljáráóságától

Hirdetmény

a december 31-iki állapot szerint végrehajtandó népszámlálásról.

A népszámlálás célja az egész országnak, valamint az ország egyes vármegyéinek, városainak és községeinek lélekszámát megállapítani és a népességének műveltségi, gazdasági, nemzeti és társadalmi viszonyait számba venni.

Ennélfogva minden egyes polgárnak nemcsak törvényes és hazafias kötelessége a nagy népszámlálási munkálatnak sikerességét tőle telhetőleg előmozdítani, hanem egyúttal jól fel fogott érdeke is.

Attól sem kell senkinek tartani, hogy a népszámlálásból bárkire bármi legcsekélyebb hátrány is származhatna, mert az 1897 évi XXXV t.c. 17 §-a világosan kimondja, hogy a népszámlálási adatok az adók kivételénél alapul nem vehetők.

A közügy érdekében kívánatos, hogy azok, a kik a népszámlálási kérdőpontokat maguk képesek kitölteni — e fontos állampolgári kötelességet lehetőleg személyesen teljesítsék. Kívánatos továbbá, hogy az összeírás ideje alatt mindég tartózkodjék otthon olyan egyén, a ki úgy magáról, mint a háztartáshoz tartozó többi egyénekről a számláló biztosnak a pontos adatokat be tudja mondani.

A születés évére, hónapjára és napjára vonatkozó kérdés a népszámlálásnak egyik legfontosabb kérdőpontja lévén, így nagyon kívánatos, hogy mindenki lehetőleg pontos adatot tudjon a számláló biztosnak felmutatni. A ki tehát a születés időpontját igazoló okmányok vagy más megbízható feljegyzések birtokában van, már előre készítse el azokat, a ki pedig ilyenekkel nem rendelkezik, forduljon idejekorán az illetékes lelkész urhoz, a ki az egyházi főhatóság rendelete értelmében az anyakönyvből díjtalanul ki fogja jegyezni a születési időt, ha pedig 15 évesnél fiatalabb egyén születéséről van szó, erre nézve az állami anyakönyvi hivatal ad szintén díjmentesen felvilágosítást.

Végezetül figyelmeztetjük a közönséget, hogy a ki a népszámlálásnál tudva hamis vagy valótlan adatokat jegyez be, vagy szóbelileg hamis adatokat vall be, vagy a bevallást megtagadja — kihágást követ el és 100 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető — a ki pedig a népszámlálás foganatosítását hamis hírek terjesztésével megnehezíti, vagy ez által a felvételnek az előszabott időben való végrehajtását megakadályozza, úgy mint az esetleg szükségessé vált újabb felvételi és egyéb intézkedések költségeit viselni tartozik.

Figyelmeztetjük továbbá a közönséget, hogy hatóság elleni erőszak büntetést követi el és három évig terjedhető börtönnel büntethető az, aki a számláló biztos vagy népszámlálási felülvizsgálót teendőinek végrehajtásában erőszak vagy fenyegetés által akadályozza vagy valamelyes intézkedésre kényszeríti vagy a hivatalos eljárása alatt tetteleg bántalmazza.

Végezetül figyelmeztetjük a közönséget, különösen a szállási birtokosokat, hogy a népszámlálás ideje alatt vagyis január 1—10 között kutyáikat kötve tartsák, hogy a számláló biztosok avagy felülvizsgálók teendőiket háborítatlanul teljesítsék.

Kula, 1910 december 19.

Kugler Béla
jegyző

Tyován Ilja
bíró

Arany óra, lánc, gyűrű,
fülbevaló, nyakék

és mindenféle ékszer legolcsóbban és legnagyobb választékban kapható

BECHERER FERENC
órás, ékszerész Kulan

Fix fizetés és magas jutalék mellett alkalmazunk *vidéki ügynököket*, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300-600 K. *Hecht bankház részv.-társaság Budapest Ferenciektere 6.*

2965 sz. 910

Ópalánka község

Pályásati hirdetmény.

Ópalánka község jegyzői irodájában 1911 január 1-től június végéig terjedő 6 hónapra két irnok illetve segédjegyző alkalmazást nyerhet. Javadalmazás: 1. Szabadságon levő segédjegyző helyettesítésével megbizandónak fizetése a községi pénztárból havi előleges részletekben kiszolgáltatandó évi 730 Kor., ami az állam által évi 1000 K-ra egészített ki. 2. Az ideiglenes irnok fizetése napi 3 K. Akik az állás valamelyikét elnyerni óhajtják jelentkezzenek — akár személyesen, akár levélben — Ópalánka jegyzőjénél.

Jegyzői oklevéllel bírók előnyben részesítetnek s a beváló egyénnek kilátása lehet a most szervezés alatt levő második aljegyzői állás elnyerésére.

Ópalánka, 1910 december 22.

Bikár György
jegyző

Akácza eladás!

Alólírott gazdaságban Óverbáson 30000 drb hibátlan, 3 éves, magas, egyenes, kifogástalan, *sorfáknak és remisek létesítésére* felette alkalmas akácfa mérsékelt árban kapható. Ez iránti megkeresésekre készséggel válaszol *Kiss Gyula óverbácsi jegyző.*

Uj lisztüzlet Kulán.

Tisztelettel értesítem Kula és vidéke n.é. közönségét, hogy Kulán, Szt. István-utcában Witz-féle házban, a kir. jbirósággal szemben

lisztüzletet nyitottam

és úgy kicsinyben valamint nagyban nálam a legjobb és legfinomabb liszt legolcsóbb napi árak mellett kapható.

A t. közönség szíves támogatását kérem.

Tisztelettel

Grigorievits Jánosné

Ifj. ÁBEL JÓZSEF

ANGOL SZABÓ KULÁN

Angoltélkabátok

Smokingöltönyök

Utcaiöltönyök

40 K-tól készülnek méret szerint.

Nyomatott Berkovits Márk laptulajdonos, villamos üzemű könyvnyomdájában, Kulán